

HFN-seminarium: AI/automation 8-9 maj 2025

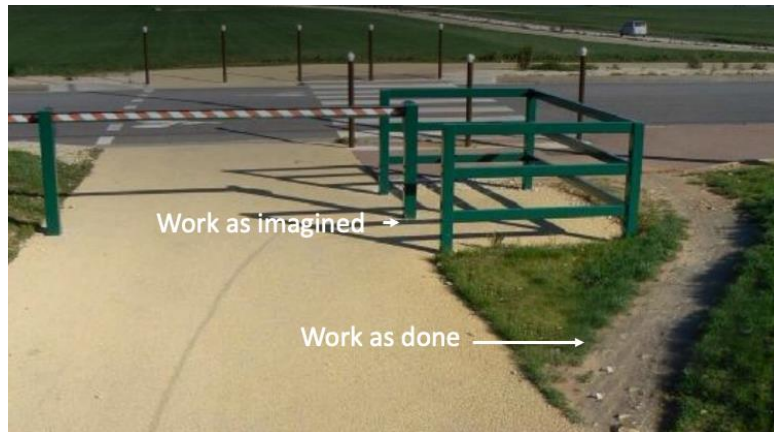
HUR PÅVERKAS FLYGTRAFIKLEDNINGSSYSTEMETS RESILIENS AV NY AUTOMATION?

Christian Bjursten Carlsson, Boel Stefansson, Rogier Woltjer, Billy Josefsson

Resiliens, arbetsdefinition

Anpassnings- och återhämtningsförmåga:

- ✓ **strategier och arbetssätt**
som beskriver
- ✓ hur arbete **faktiskt utförs** (*work-as-done*),
- ✓ hur **variationer** i prestanda och omständigheter tas omhand, samt
- ✓ hur **marginaler och buffertar** används för att hantera variationer.

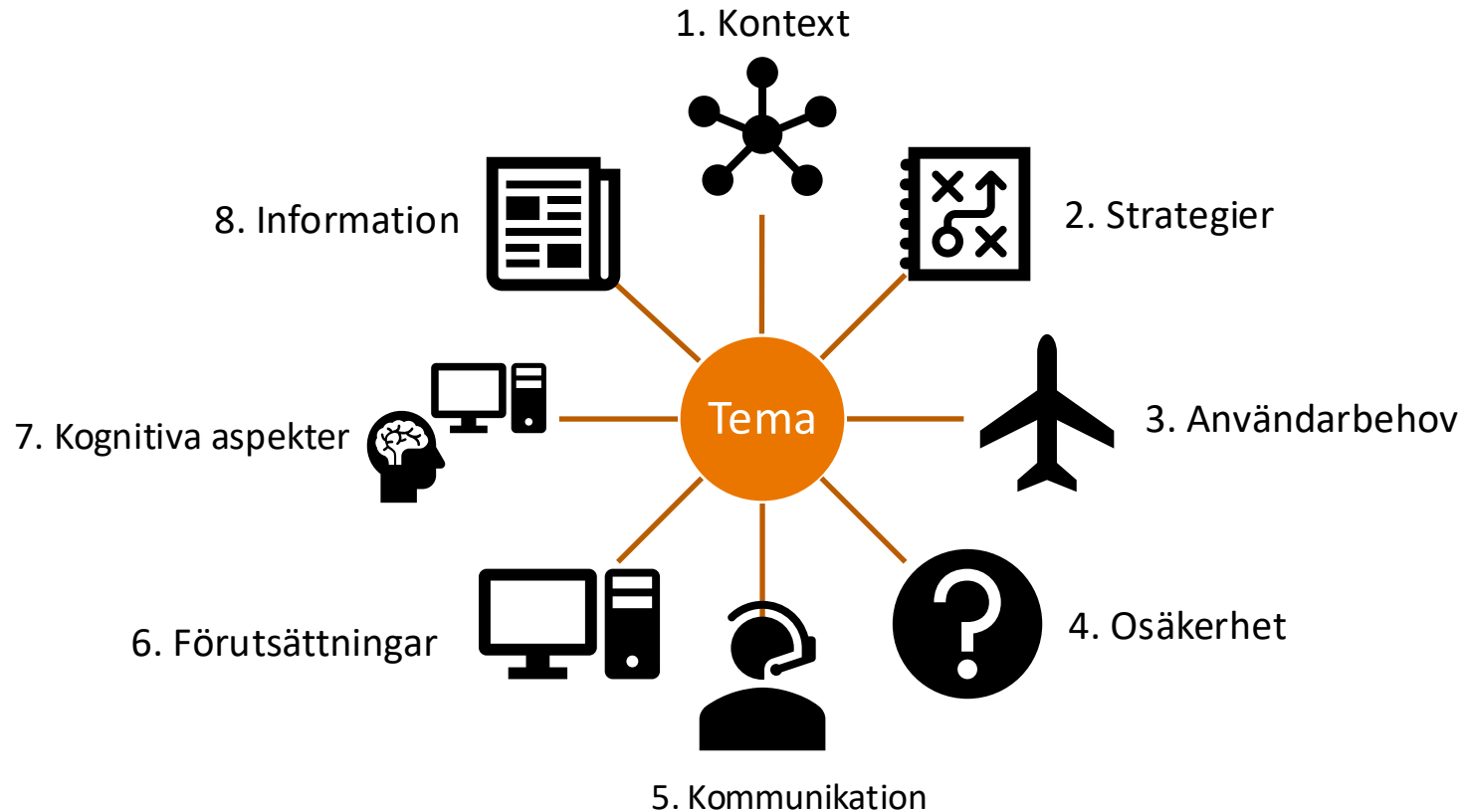

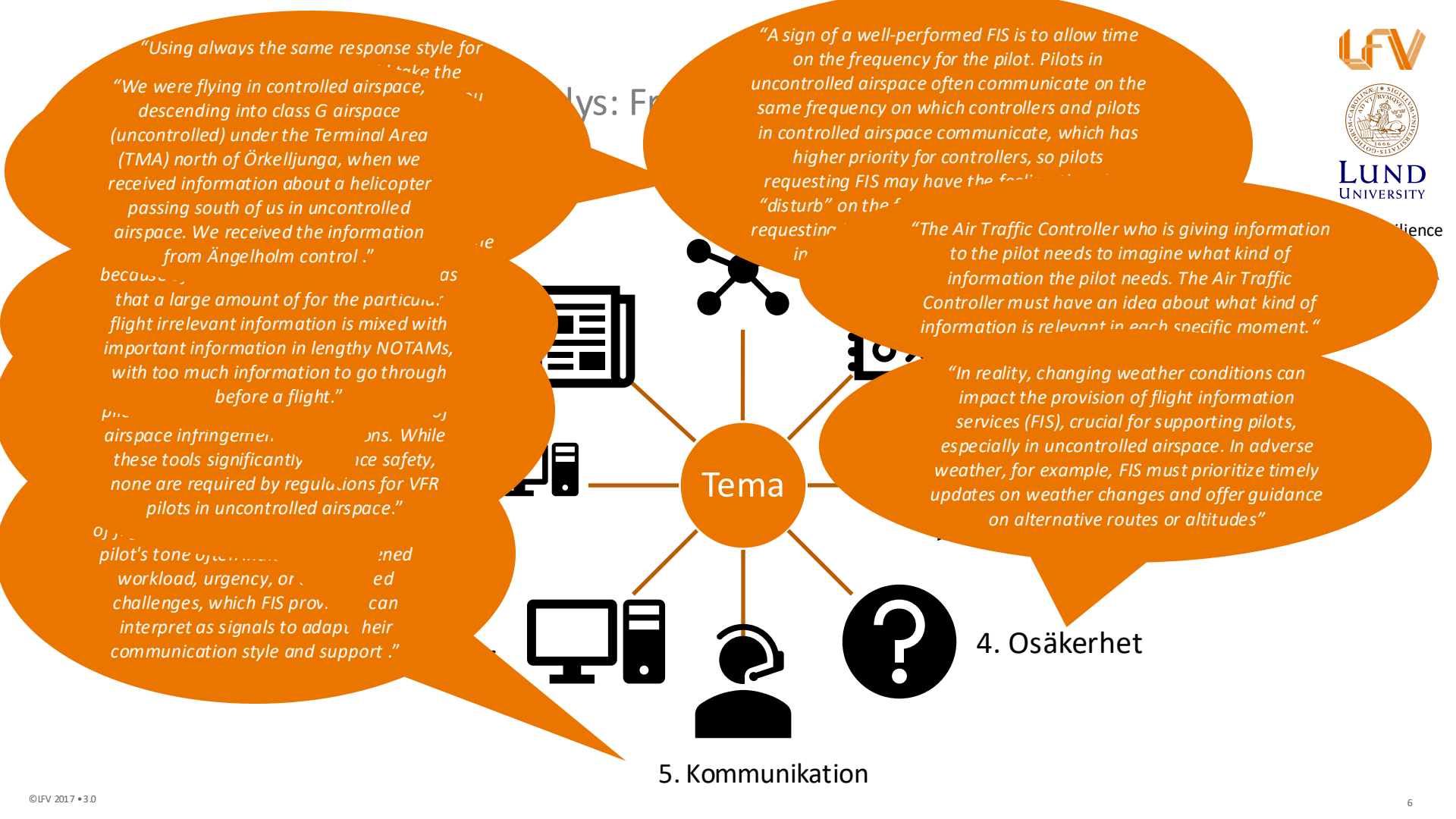
Definition

- ✓ Vad är flyginformationstjänst (FIS)?
- ✓ Vad är då AI-FIS?

Analys: Framträdande tema

Slutsatser

- ✓ Modifierat en metod från Resilience Engineering för AI baserad framtida teknik för flygtrafiktjänst
- ✓ Fem av åtta teman tydliga resiliensaspekter
 - Resiliens diskuterades utan att vi frågade specifikt om det.
- ✓ Input till utveckling och kravställning av ett nytt system
- ✓ Omogen prototyp → viktiga aspekter
- ✓ Både enkät och workshop
 - Både flygledare och piloter

Slutsats

- ✓ FIS kräver flexibilitet, improvisation och kontextanpassning
- ✓ Flygledare kombinerar rutiner med erfarenhetsbaserade strategier
- ✓ God FIS bygger på förståelse för pilotens situation och behov
- ✓ Osäker information kräver anpassade beslut och kommunikation
- ✓ Kommunikation bör vara situationsanpassad och stödjande
- ✓ Mänsklig FIS skapar trygghet – AI behöver vinna användarförtroende
- ✓ AI-FIS kan avlasta, men saknar mänsklig resiliens i komplexa lägen
- ✓ Metod för resiliensbedömning fungerar för AI-baserade system